

Кузнєцова Т. В.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Бакаєвич Я. О.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ЖУРНАЛІСТИКА РІШЕНЬ ЯК НОВИЙ ПІДХІД У МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ КАТЕГОРІАЛЬНОГО ВИЗНАЧЕННЯ

Стаття присвячена науковому аналізу журналістики рішень як новітнього підходу в медіакомунікації та уточненню її категоріального статусу у співвідношенні з конструктивною, позитивною, розслідувальною та громадянською журналістикою. На теоретичному рівні узагальнено витоки концепції (від ідей конструктивної журналістики та позитивної психології до інституційного оформлення через професійні ініціативи), окреслено ключові принципи підходу: доказовість, критичність, контекстуалізація, оцінювання ефективності та потенціалу масштабування рішень. Запропоновано авторське визначення журналістики рішень як професійного, доказового та критичного висвітлення відповідей на суспільно значущі проблеми. Методологічну основу становлять порівняльно-аналітичний підхід, елементи контент-аналізу кейсів і системний аналіз комунікативних практик.

У результаті розмежовано журналістику рішень та суміжні напрями за п'ятьма критеріями (основний фокус, тон, обсяг охоплення, ключове питання, суспільна роль), що дозволяє показати її категоріальну автономність і прикладну цінність для редакційної практики. Доведено, що журналістика рішень еволюціонує від практичної методики до концептуальної парадигми сучасної журналістики, сприяючи підвищенню довіри до медіа, формуванню культури відповідальності та мотивації до суспільної участі. Наукова новизна полягає у формалізації авторської дефініції та уніфікованих критеріїв порівняння, практичне значення – у наданні методологічних орієнтирів для медіапрактик та медіаосвіти.

Ключові слова: журналістика рішень, конструктивна журналістика, розслідувальна журналістика, громадянська журналістика, позитивна журналістика, концепції журналістики, медіакомунікації.

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному просторі журналістика виконує не лише функцію донесення фактів, але й значно впливає на формування суспільної думки, поведінкові моделі та рівень довіри до медіа. На тлі глобальної інфляції негативного контенту, що домінує в традиційних новинах, зростає суспільний запит на конструктивні форми журналістики, зокрема – журналістику рішень. Цей підхід, зосереджений на висвітленні дієвих відповідей на суспільно важливі проблеми, розглядається в практичній діяльності деяких журналістів як альтернатива класичній «проблемній» журналістиці. Водночас, незважаючи на активну популяризацію журналістики рішень у світовому медіапросторі, досі відсутнє усталене категоріальне наукове визначення цього явища, що ускладнює його теоретичне осмислення та практичне застосування. Така ситуація зумовлює необхідність ґрунтовного нау-

кового аналізу концепту «журналістики рішень» у контексті медіакомунікацій.

Особливої уваги потребує питання чіткої диференціації журналістики рішень від конструктивної, позитивної, громадянської та розслідувальної журналістики. У більшості опрацьованих нами досліджень ці підходи плутають або ототожнюють, що спричиняє термінологічну розмитість і методологічну нечіткість. Наприклад, хоча журналістика рішень має спільні риси з конструктивною журналістикою, вона має чіткий фокус на аналізі ефективності рішень, а не лише на позитивному висвітленні подій. Так само, вона принципово відрізняється від позитивної журналістики своєю аналітичною глибиною та критичним підходом до оцінки успішності.

Відсутність узгодженого понятійного апарату ускладнює подальше емпіричне дослідження феномену журналістики рішень та його інтегра-

цію в систему журналістської освіти й редакційної практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками журналістика рішень дедалі активніше розглядається у вітчизняному та міжнародному науковому дискурсі як відповідь на кризу довіри до медіа та інфляцію негативного контенту. Теоретичне осмислення цього феномену здійснювалося у працях таких дослідників, як К. Макінтайр [21; 22; 23; 24], О. Каррі [12], К. Геммондса [12], Е. Мадунем [19], А. Коен [19], Й. Гальтунг, М. Селігман, а також у практичній діяльності міжнародних медіаорганізацій, зокрема Solutions Journalism Network, Constructive Journalism Project.

Т. Айтатурто та А. Варма проаналізували журналістику рішень і конструктивну журналістику як оновлений підхід до традиційної журналістики, що поєднує чітке дотримання професійних стандартів із новим акцентом на висвітлення практичних рішень соціальних проблем [11].

К. Лаф і К. Макінтайр, аналізуючи термінологічні особливості, зазначають, що заснований у 2017 році в Данії Constructive Institute трактує конструктивну журналістику як підхід, покликаний формувати для аудиторії чесне, точне й контекстуалізоване уявлення про світ без надмірного зосередження на негативі та проблемах (дет. див.: [23]). Ці джерела закладають підвалини для розуміння журналістики рішень як концептуального підходу, що базується на доказовості, контекстуалізації, аналітичності та орієнтації на реальні соціальні зміни.

На думку Олександра Л. Каррі та Кіта Г. Геммондса [12], журналістика рішень є підходом до висвітлення подій, спрямованим на дослідження відповідей на глибоко вкорінені соціальні проблеми. Дослідники зазначають, що такий тип журналістики розглядає приклади, коли окремі особи, інституції або спільноти працюють над пошуком рішень, приділяючи увагу не лише тому, що саме виявляється дієвим, але й як і чому це працює або, навпаки, чому певні зусилля можуть зазнавати невдач [Там само].

Водночас, у вітчизняному науковому середовищі підхід журналістики рішень лише набуває актуальності. Його розробка здебільшого зосереджена на адаптації західних моделей, а не на формуванні власної термінологічної, методологічної чи прикладної бази. О. Гондюл досліджує особливості журналістики рішень як сучасного медійного явища й аргументує важливість впровадження соціальної відповідальності у медіа задля не просто опису соціальних проблем, а пошуку реальних

шляхів їх вирішення [2]. Н. Фенько та Н. Черепова досліджують модель журналістики рішень у регіональних медіа України, аналізуючи матеріали із кропивницьких онлайн-видань, висвітлюючи як переваги цієї моделі, так і труднощі її впровадження [7]. Т. Слотюк дослідила основні ознаки, загальні характеристики та суть поняття Solutions Journalism (журналістики рішень), проаналізувавши різницю й спільні риси між Solutions Journalism та конструктивною журналістикою [6]. К. Сірінюк-Долгарьова та А. Бож'єва досліджують українську практику журналістики рішень під час повномасштабної війни, аналізуючи тематику, інструментарій та підходи її застосування на прикладі онлайн-видання «Рубрика», а також окреслюють перспективи подальшого розвитку формату [5]. Тобто у згаданих працях простежується зацікавлення цим напрямом, проте системної категоріалізації та чіткого розмежування журналістики рішень від суміжних підходів бракує.

Постановка завдання. Метою нашої статті є здійснення наукового аналізу явища журналістики рішень як нового підходу в медіакомунікації, уточнення її категоріального статусу та співвідношення із суміжними концепціями – конструктивною, позитивною, розслідувальною та громадянською журналістикою.

Виклад основного матеріалу. Термін «журналістика рішень» залишається недостатньо опрацьованим у науковому дискурсі, оскільки виник зовсім нещодавно – напочатку ХХІ століття. Наразі його концептуальне оформлення відбулося переважно завдяки активній роботі професійних медіаініціатив, серед яких ключову роль відіграє організація Solutions Journalism Network [28]. Згодом до цього руху долучилися й інші міжнародні спільноти та проекти, що популяризують підхід «новин, орієнтованих на рішення», зокрема Constructive Journalism Project [30], Constructive Institute [10] та Reporter d'Espoirs [25], які сприяють інституціалізації й поширенню журналістики рішень у глобальному медіапросторі.

Журналістика рішень частково сформувалася під впливом інтелектуальних ідей австрійського журналіста Р. Юнгка [16], норвезького соціолога «батька досліджень миру» Й. Гальтунга [15; 14], а також концептуальних засад «позитивної психології», розробленої М. Селігманом [26; 27]. Найінтенсивніше цей підхід розвивався у скандинавському медійному просторі, де отримав практичне втілення та суспільне визнання як ефективна модель конструктивного висвітлення соціальних процесів.

Відповідно до визначення Solutions Journalism Network (SJN), журналістика рішень – це підхід до подачі новин, зосереджений на висвітленні способів подолання соціальних проблем та аналізі ефективності цих рішень, причин їхнього успіху або невдачі [28]. Такий формат протиставляється традиційній моделі новинного контенту, що досить часто акцентує увагу на конфліктах, драматизмі та негативних подіях. «Прихильники журналістики рішень відрізняють цей підхід від так званих «добрих новин», які можуть характеризуватися поверхневим поданням рішення, без ретельного аналізу чи вивчення його ефективності. У журналістиці рішень оцінюються ідеї, що працюють сьогодні, на відміну від неперевіраних теорій, і зазвичай приділяють більше уваги інноваціям, ніж людині чи установі, відповідальній за це нововведення» [2].

Подібні визначення пропонують і деякі науковці. Зокрема, Т. Айтамурто та А. Варма визначають журналістику рішень як підхід, що зберігає традиційні журналістські норми, але зосереджується на висвітленні не лише проблем, а й ефективних відповідей на них [11]. С. Маккен стверджує, що «журналістика рішень – це журналістський підхід, який наголошує на дослідженні наявних рішень, щоб допомогти аудиторії краще зрозуміти, як зацікавлені сторони реагують на проблеми» [20].

Відповідно до позиції науковців Д.-В. Тханя, Л.-Н. Хуу та Н.-Л. Тхі [29], журналістику рішень доцільно розглядати як різновид конструктивної журналістики, оскільки вона поєднує ключові риси конструктивного, або орієнтованого на рішення, підходу. Дослідники наголошують, що головна мета цього типу журналістики полягає у сприянні подоланню соціальних проблем та забезпеченні суспільного прогресу. На їхню думку, оскільки засоби масової інформації мають значний вплив на формування суспільних уявлень і цінностей, журналісти, обираючи теми для висвітлення, повинні звертати увагу не лише на самі проблеми, а й на можливі шляхи їх вирішення. Таким чином, медіа мають відходити від традиційного негативного або проблемоцентричного підходу, характерного для багатьох інформаційних агентств у минулому, і зосереджуватися на конструктивному аналізі соціальних явищ.

Предметом журналістики рішень є професійна комунікаційна діяльність журналістів, спрямована на виявлення, аналітичне осмислення та репрезентацію ефективних соціальних практик і відповідей на суспільно значущі проблеми. Фокус

робиться на механізмах вирішення, а не лише на самих проблемах. Як приклад можна навести серію матеріалів *The New York Times* у межах ініціативи “Fixes”, що демонструє реальні соціальні інновації – від програм реінтеграції бездомних до освітніх моделей, що реально знижують рівень насильства в школах.

Об’єктом аналізу журналістики рішень є медіадискурс про соціальні зміни, зокрема інформаційні процеси, у межах яких відбувається конструктивне висвітлення суспільних рішень. До нього можуть належати конкретні журналістські тексти, редакційні підходи, інституційні ініціативи або комунікативні стратегії, що формують позитивну динаміку суспільного розвитку.

Журналістика рішень ґрунтується на принципі конструктивності як методологічній категорії, що орієнтує журналіста не лише на опис проблеми, а на пізнання механізмів її подолання. Серед основних принципів журналістики рішень варто зазначити фактологічну перевірку ефективності; порівняння з іншими моделями; виявлення обмежень і факторів успіху. Тобто ефективність рішення варто перевіряти чіткими показниками та аналізом умов, що їх спричинили. Результатом застосування цього підходу є створення журналістського продукту, який не лише інформує, а й мотивує до дії, сприяє суспільному діалогу й формуванню культури рішень.

Американська дослідниця Карен Макінтайр та данська вчена Кетрін Гілденстед розглядають журналістику рішень як складову частину ширшої конструктивної моделі журналістики. На їхню думку, ця модель включає чотири основні типи:

1) *Журналістика рішень*, що зосереджується на історіях про те, як окремі люди, спільноти чи організації реагують на проблеми та успішно долають їх.

2) *Журналістика перспективи*, що орієнтується на майбутнє, аналізує потенційні шляхи вирішення проблеми та дії, необхідні для досягнення позитивних змін.

3) *Журналістика миру*, що поєднує принципи журналістики рішень і перспективи, пропонуючи розглядати конфлікт не як зіткнення сторін, а як можливість суспільного прогресу й переосмислення цінностей.

4) *Відновні наративи*, що акцентують увагу на внутрішніх конфліктах та процесі подолання їхніх наслідків, демонструючи шлях до психологічного й соціального відновлення.

Таким чином, дослідниці трактують журналістику рішень не як ізольований жанр, а як еле-

мент системного підходу до медіакомунікації, що сприяє конструктивному переосмисленню соціальної дійсності [22].

На нашу думку, журналістика рішень вирізняється серед інших напрямів журналістики своєю аналітичністю, доказовістю та орієнтацією на результат, що принципово відокремлює її як від традиційного проблемного висвітлення, так і від позитивістських або активістських форм комунікації.

Щоб наочно продемонструвати ці відмінності, проведемо порівняльний аналіз журналістики рішень із суміжними напрямками – конструктивною, позитивною, розслідувальною та громадянською журналістикою (див. Таблиця 1). Запропоноване нами порівняння здійснено за п'ятьма критеріями: основний фокус, тон, обсяг охоплення, ключове питання та суспільна роль. Саме зазначені параметри, на наш погляд, дозволяють

виявити сутнісні, комунікативні та функціональні відмінності між підходами, що мають схожу гуманістичну або соціально орієнтовану сутність.

По-перше, критерій «основний фокус» визначає концептуальну спрямованість кожного напрямку, тобто те, на що саме зорієнтована увага журналіста. Для журналістики рішень це не просто фіксація проблеми, а й аналіз ефективних стратегій її подолання, що є принциповою рисою, яка відділяє її від проблемно-конфліктних і суто емоційних форматів. Вибір цього критерію дозволяє ідентифікувати змістовне ядро кожного підходу.

По-друге, «тон» матеріалів виступає важливою комунікативною категорією, що формує сприйняття інформації аудиторією. Тональність журналістського тексту впливає на емоційний ефект і рівень довіри до медіа. Саме порівняння тону – від критичного у розслідувальній журналістиці до конструктивно-аналітичного в журналістиці

Таблиця 1

Порівняльний аналіз журналістики рішень з іншими журналістськими підходами

Критерій	Журналістика рішень	Конструктивна журналістика	Позитивна журналістика	Розслідувальна журналістика	Громадянська журналістика
Основний фокус	Аналіз ефективних рішень суспільних проблем, оцінка їх результативності, контексту та потенціалу масштабування.	Пошук конструктивного підходу до подій, висвітлення соціальних процесів із наголосом на розвитку, діалозі, емпатії.	Поширення позитивних новин, що викликають емоційний підйом і зміцнюють оптимізм аудиторії.	Викриття порушень, зловживань, конфліктів, пошук винних і відповідальних за проблеми.	Висвітлення суспільно важливих тем очима громадян; акцент на участі, активізмі та залученості аудиторії.
Тон	Збалансований, аналітичний, конструктивний; визнає проблему, але фокусується на шляхах її вирішення.	Оптимістичний, орієнтований на розвиток і взаєморозуміння.	Переважно емоційно-підтримувальний, мотиваційний.	Критичний, часто конфліктний або викривальний.	Активістський, емоційно забарвлений, залучений.
Обсяг охоплення	Широкий – будь-які соціальні, економічні, культурні, екологічні теми, що мають потенціал для рішень.	Також широкий, але більше зосереджений на комунікаційних практиках і соціальному діалозі.	Обмежений – здебільшого стосується позитивних подій чи історій успіху.	Вузький – конкретні випадки порушень, скандалів, корупції.	Варіюється залежно від залученості спільнот і рівня громадської активності.
Питання, на яке відповідає	«Як і чому це рішення працює (або не працює)?»	«Як ми можемо зрозуміти і змінити ситуацію на краще?»	«Що позитивне відбувається навколо?»	«Хто винен і що приховано?»	«Що ми, як громадяни, можемо зробити?»
Роль для суспільства	Сприяє формуванню культури рішень, підвищує довіру до медіа, мотивує до участі у змінах.	Сприяє соціальному діалогу, емпатії, розумінню складності проблем.	Підтримує емоційний баланс, створює атмосферу надії.	Забезпечує контроль за владою, сприяє прозорості та відповідальності.	Активізує громадську участь, стимулює демократичні процеси.

рішень – дозволяє продемонструвати, як різні підходи вибудовують стратегію комунікації з читачем.

По-третє, критерій «обсяг охоплення» дає змогу оцінити масштаб тематичного поля кожного напрямку – від вузьких до універсальних. Для журналістики рішень характерна широта охоплення, оскільки її об'єктом може бути будь-яка соціальна проблема, щодо якої існують практики успішного вирішення. Це дозволяє розглядати її не як жанрове обмеження, а як парадигмальний підхід.

По-четверте, «питання, на яке відповідає журналістика», є індикатором епістемологічного рівня кожного підходу. Якщо традиційна журналістика відповідає на питання «що сталося?», а розслідувальна – «чому це сталося?», то журналістика рішень спрямована на питання «як це можна змінити і чому це працює?». Цей критерій дає змогу відобразити інтелектуальний вектор підходу та його аналітичну спрямованість.

По-п'яте, «роль для суспільства» визначає функціональне значення кожного напрямку в соціальному контексті. Саме через цей критерій можна показати соціальну місію журналістики рішень – не лише інформувати чи розважати, а сприяти формуванню культури відповідальності, взаємної довіри та пошуку рішень.

Таким чином, обрані критерії дозволяють здійснити комплексний аналіз журналістики рішень на трьох рівнях – змістовому, комунікативному та соціальному.

Як бачимо, журналістика рішень є гібридним, проте самостійним підходом, який поєднує аналітичну строгість розслідувальної журналістики, ціннісну спрямованість конструктивної журналістики, емоційну підтримку позитивної та соціальну активність громадянської. Її ключова відмінність полягає у фокусі на рішенні, а не на проблемі, що робить цей підхід сьогодні однією з найбільш перспективних парадигм сучасної медіакомунікації.

Професійний характер журналістики рішень передбачає суворе дотримання стандартів журналістської етики, фактчекінгу, балансу думок та аналітичної точності. На відміну від аматорських форм громадянської комунікації, цей підхід вимагає від журналіста компетентного розуміння соціальних процесів, уміння верифікувати інформацію та будувати матеріал за логікою дослідження.

Доказовість журналістики рішень є її принциповою відмінністю від позитивної або громадянської журналістики. У центрі матеріалу – не лише опис історії успіху, а перевірені факти, статистика, експертні оцінки, порівняльний аналіз. Цей аспект

підкреслює наукову й аналітичну сутність журналістики рішень, що наближує її до методів розслідувальної журналістики, хоча з конструктивним вектором.

З огляду на виокремлені специфічні ознаки журналістики рішень, можемо сформулювати дефініцію цього поняття, як-от:

Журналістика рішень – це журналістський підхід, що ґрунтується на професійному, доказовому та критичному висвітленні відповідей на суспільно значущі проблеми з акцентом на їхню ефективність, контекст, обмеження та потенціал до масштабування.

Запропоноване визначення поєднує емпіричний, аналітичний та ціннісний підходи, підкреслюючи, що журналістика рішень є професійним інструментом соціальної діагностики та трансформації. Вона спрямована не лише на опис проблем та інформування аудиторії, а й на конструктивну взаємодію з реальністю, що відповідає сучасним тенденціям розвитку медіакомунікацій у добу постправди.

Висновки. У ході дослідження з'ясовано, що журналістика рішень постає як новітній концептуальний підхід у сучасній медіакомунікації, спрямований на формування відповідального інформаційного дискурсу, який виходить за межі традиційної проблемно-орієнтованої журналістики. Вона поступово еволюціонує від прикладного практичного методу до самостійної теоретико-методологічної парадигми, що визначає нові стандарти репрезентації соціально значущих тем.

Журналістика рішень виявляє тісний зв'язок із суміжними напрямками – журналістикою миру, позитивною та розслідувальною журналістикою, – водночас зберігає власну категоріальну автономність. Якщо журналістика миру фокусується переважно на врегулюванні конфліктів, а позитивна журналістика – на емоційній підтримці аудиторії, то журналістика рішень поєднує доказовість, аналітичність і прагматичну орієнтацію на суспільний результат. У порівнянні з розслідувальною журналістикою вона виступає конструктивним продовженням викривального підходу, пропонує не лише діагностику проблем, а й шляхи їхнього подолання.

З огляду на це пропонуємо розуміти під журналістикою рішень такий *журналістський підхід, що ґрунтується на професійному, доказовому та критичному висвітленні відповідей на суспільно значущі проблеми з акцентом на їхню ефективність, контекст, обмеження та потен-*

ціал до масштабування. Це визначення, на наш погляд, дозволяє розглядати журналістику рішень не як нішевий жанр, а як перспективну модель конструктивної журналістики, орієнтовану на соціальну відповідальність та суспільні зміни.

Таким чином, журналістика рішень утверджується як важливий компонент

конструктивної журналістики, що відображає трансформацію комунікаційних стратегій у добу постправди. Теоретичне осмислення та категоріальне уточнення цього підходу є ключовими для подальшого розвитку сучасної медіатеорії та вдосконалення практики соціально відповідального журналістського дискурсу.

Список літератури:

5. Батуревич І. В. Громадська журналістика в контексті сучасних інформаційних технологій (Дослідження системи Web 2.0 на основі українських електронних видань). *Наукові записки Інституту журналістики*. 2007. Т. 27, квітень–червень. С. 152–158.

6. Гондюл О. Д. Social responsibility of the media as an effective result of solutions journalism. 2019. № 2. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.2.2> (дата звернення: 22.08.2025).

7. Гресько О. В. Роль і місце громадянської журналістики у процесі творення новин. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2015. № 2. С. 76–80.

8. Нетреба М. Синтаксичні особливості оформлення заголовків журналістських розслідувань в Інтернеті. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2014. №. 3. С. 83–87.

9. Сіриньок-Долгарьова К., Бож'єва А. Українська практика журналістики рішень під час війни: тематика, інструментарій, підходи. *Communications and Communicative Technologies*. 2024. № 24. С. 151–159. <https://doi.org/10.15421/292416> (дата звернення: 06.06.2025).

10. Слотюк Т. Концепція моделі solutions journalism: конотація, функції, особливості функціонування. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2021. Т. 50. С. 3–12.

11. Фенько Н., Черепова Н. Особливості моделі журналістики рішень: регіональний вимір. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Т. 3, № 6, 182–186. <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.6-3/32> (дата звернення: 25.08.2025).

12. Харченко О. Громадянська журналістика в Україні та глобалізаційні медіапроцеси в період російсько-української війни. *Інтегровані комунікації*. 2023. Т. 16, № 2, 63–66. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2023.167> (дата звернення: 15.10.2025).

13. Хоменко І. Функціональність журналістського розслідування в українському медійному просторі: погляд практика. *Current issues of mass communication*. 2013. Issue 14, 106–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmk_2013_14_24 (дата звернення: 06.05.2020).

14. About Us – Constructive Institute. *Constructive Institute*. URL: <https://constructiveinstitute.org/about-us/> (дата звернення: 01.09.2024).

15. Aitamurto T., Varma A. The Constructive Role of Journalism. *Journalism Practice*. 2018. Т. 12, № 6, 695–713. URL: <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1473041> (дата звернення: 22.08.2025).

16. Curry A. L., Hammonds K. H. The power of solutions journalism. *Solutions Journalism Network*. 2014, Vol. 7, 1–14.

17. Duffy M. E., Thorson E., Jahng M. R. Comparing Legacy News Sites with Citizen News and Blog Sites: Where's the Best Journalism. *Documento presentado en la reunión anual de la International Communication Association*. 51 Suntec Singapore International Convention & Exhibition Centre, Suntec City, Singapore, 2010.

18. Galtung J. Peace by peaceful means: Peace and conflict, development and civilization. SAGE Publications Ltd, 1996. URL: <https://doi.org/10.4135/9781446221631> (дата звернення: 22.08.2024).

19. Galtung J. Violence, Peace, and Peace Research. *Journal of Peace Research*. 1969. Vol. 6, no. 3. P. 167–191. URL: <https://doi.org/10.1177/002234336900600301> (date of access: 27.10.2025).

20. Jungk R., Müller N. R. Zukunftswerkstätten. Mit Phantasie gegen Routine und Resignation. München, 1989.

21. Krüger U. Constructive news: A new journalistic genre emerging in a time of multiple crises. *The future information society: Social and technological problems*. 2017. С. 403–422.

22. Lough K., McIntyre K. A Systematic Review of Constructive and Solutions Journalism Research. *Journalism*. 2023, 24 (5), 1069–1088.

23. Maduneme E., Cohen A. Solutions Journalism Stories Boosts Pro-Environmental Behavioral Intentions Through Positive Affect and Collective Efficacy Beliefs. *Environment and Behavior*. 2024.

24. McCann S. Solutions Journalism is Biased! (And Other Myths). *Medium*. URL: <https://thewholestory.solutionsjournalism.org/solutions-journalism-is-biased-and-other-myths-4b8f2beb69bf> (date of access: 10.10.2024).

25. McIntyre K. E., Gibson R. Positive News Makes Readers Feel Good: A “Silver-Lining” Approach to Negative News Can Attract Audiences. *Southern Communication Journal*. 2016. Т. 81, № 5, 304–315. URL: <https://doi.org/10.1080/1041794x.2016.1171892> (дата звернення: 15.07.2025).
26. McIntyre K., Gyldensted C. Constructive Journalism: An Introduction and Practical Guide for Applying Positive Psychology Techniques to News Production. *The Journal of Media Innovations*. 2017. Т. 4, № 2. С. 20–34. <https://doi.org/10.5617/jomi.v4i2.2403> (дата звернення: 15.09.2025).
27. McIntyre K., Lough K. Evaluating the effects of solutions and constructive journalism: A systematic review of audience-focused research. *Newspaper Research Journal*. 2023. Т. 44, 276–300.
28. McIntyre K. Solutions Journalism: The effects of including solution information in news stories about social problems. *Journalism Practice*. 2019. № 13 (1), 16–34.
29. Reporters d'Espoirs – Reporters d'Espoirs. *Reporters d'Espoirs*. URL: <https://reportersdespoirs.org/nous/> (дата звернення: 22.08.2024).
30. Seligman M. Authentic Happiness: Using the New Positive Psychology to Realize Your Potential for Lasting Fulfillment. New York : Simon and Schuster, 2002.
31. Seligman M. Learned Optimism: How to Change Your Mind and Your Life. Vintage Books, 1991.
32. Solution Journalism Network. Responses to problems are newsworthy. *solutionsjournalism.org*. URL: <https://www.solutionsjournalism.org/> (дата звернення: 22.10.2023).
33. Thanh D.-V., Thi N.-L., Huu L.-N. Solution journalism – New trends in the current style of reporting practices. *Journal of Law and Sustainable Development*. 2023. Т. 11, № 12. URL: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i12.1810> (дата звернення: 22.08.2025).
34. Wood S. A brief history of the Constructive Journalism Project. *Medium*. URL: <https://medium.com/constructive-journalism-project/a-brief-history-of-the-constructive-journalism-project-2584ad0a49fa> (дата звернення: 01.10.2024).

Kuznyetsova T. V., Bakayevych Ya. O. SOLUTIONS JOURNALISM AS A NEW APPROACH IN MEDIA COMMUNICATION: PROBLEMS OF CATEGORICAL DEFINITION

The article is devoted to a scientific analysis of solutions journalism as an innovative approach in media communication and to the clarification of its categorical status in relation to constructive, positive, investigative, and citizen journalism. At the theoretical level, the origins of the concept are summarized – from the ideas of constructive journalism and positive psychology to its institutional formation through professional initiatives. The key principles of the approach are outlined: evidence-based nature, criticality, contextualization, evaluation of effectiveness, and the potential for scaling solutions. The author’s definition of solutions journalism is proposed as professional, evidence-based, and critical coverage of responses to socially significant problems. The methodological framework includes a comparative-analytical approach, elements of case content analysis, and a systematic analysis of communicative practices.

As a result, solutions journalism and related directions are differentiated according to five criteria (main focus, tone, scope, key question, and social role), which makes it possible to demonstrate its categorical autonomy and practical value for editorial practice. It has been proved that solutions journalism evolves from a practical method into a conceptual paradigm of modern journalism, contributing to strengthening public trust in the media, fostering a culture of responsibility, and motivating civic participation. The scientific novelty lies in the formalization of the author’s definition and unified criteria of comparison, while the practical significance consists in providing methodological guidelines for media practice and media education.

Key words: solutions journalism, constructive journalism, investigative journalism, citizen journalism, positive journalism, journalism concepts, media communication.

Дата надходження статті: 11.10.2025

Дата прийняття статті: 10.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025